

**Mál nr. 305/2025**

**Nafn málskotsaðila (M)**

**Nafn varnaraðila (V)**

**Tegund vátryggingar: Málskostnaðartrygging.**

### Gildissvið vátryggingar.

**Gögn.**

1. Málskot móttakið 1. september 2025, ásamt fylgiskjali.
2. Athugasemdir V, dags. 22. september 2025, ásamt fylgiskjöllum.

**Málsatvik.**

Í málskoti og gögnum málsins kemur fram að M sé starfsmaður í skólanum A. Á sama vinnustað starfi X sem hafi lagt fram eineltiskröfu á hendur M. Sú kvörtun hafi verið tilefnislaus en í henni hafi komið fram ærumeiðingar í garð M. Vegna þessa hafi M stefnt X og gert kröfu um að ummæli X verði dæmd dauð og ómerk. Vegna dómsmálsins hefur M gert kröfu um bætur úr málskostnaðartryggingu fjölskyldutryggingar sinnar hjá V. V hefur hafnað bótaskyldu á þeim grundvelli að samkvæmt skilmála vátryggingarinnar taki hún ekki til ágreinings, máls eða málsbeiðni sem sé í tengslum við atvinnu eða embættisrekstur vátryggðs. M mótmælir þessari afstöðu V og krefst viðurkenningar á bótaskyldu úr tryggingunni. Vísar M til þess að það sé grundvallarregla í vátryggingarétti að undanþáguákvæði í vátryggingarskilmálum beri að túlka þröngt. Eðli ágreinings máls M sé persónulegt en ekki atvinnutengt. Ágreiningur vernd æru og persónu aðila er persónulegur ágreiningur og varði grundvallarréttindi einstaklings. Sú staðreynd ein að aðilar voru samstarfsaðilar breyti ekki þeim lögfræðilega grunni sem málið sé reist á. Máli sínu til stuðnings vísar M til fjölmargra úrskurða nefndarinnar. Það hvíli á V að sýna fram á að skilyrði undanþáguákvæðisins séu uppfyllt. Synjun V byggir á rangri og of víðtækri túlkun á skilmálum réttaraðstoðartryggingarinnar.

V byggir synjun sína á því að ágreiningurinn falli undir skýrt orðað undanþáguákvæði b-liðar 31. gr. skilmála vátryggingarinnar, þar sem kveðið sé á um að vátryggingin taki ekki til ágreinings sem sé í tengslum við atvinnu eða embættisrekstur vátryggðs. Að mati V lúti ummælin sem M krefst að verði dæmd ómerk öll að störfum hennar eða atvikum sem eigi að hafa átt sér stað í starfi hennar. Ágreiningurinn sé því beint og órjúfanlega tengdur atvinnu M. Félagið hafnar því að um sé að ræða persónulegan ágreining sem sé óháður starfi hennar. V mótmælir því jafnframt að orðalag undanþáguákvæðisins sé óskýrt. Í skilmálanum sé ekki bandstrik á eftir orðinu „atvinnu“ og því beri að skýra það í víðtækum skilningi samkvæmt almenntri málnotkun. Félagið vísar til úrskurða nefndarinnar þar sem ágreiningur hefur verið talinn falla undir sambærilegt undanþáguákvæði þegar ummæli eða málsókn tengdust störfum vátryggðs.

**Álit.**

Ágreiningur málsins lýtur að því hvort réttaraðstoðartrygging fjölskyldutryggingar M taki til málareksturs sem hún hefur hafið vegna ummæla samstarfsmanns síns sem hún telur ærumeiðandi, eða hvort ágreiningurinn falli undir undanþáguákvæði skilmála um ágreining sem sé í tengslum við atvinnu vátryggðs. Samkvæmt b-lið 31. gr. skilmála vátryggingarinnar tekur vátryggingin ekki til ágreinings, máls eða málsbeiðni sem sé í tengslum við atvinnu eða embættisrekstur vátryggðs. Ágreiningur í máli þessu snýr að ummælum sem látnin voru falla í tengslum við störf M á vinnustað hennar og varða aðfinnslur eða ásakanir um háttsemi hennar í starfi. Þau réttindi sem M byggir á, þ.e. vernd æru og persónu, eru vissulega persónuleg í eðli sínu. Það eitt ræður þó ekki úrslitum um hvort ágreiningurinn teljist tengjast atvinnu í skilningi skilmálans. Við mat á því hvort undanþáguákvæðið eigi við verður að líta til eðlis og uppruna ágreiningsins. Af gögnum málsins verður ráðið að umrædd ummæli voru sett fram í tengslum við starf M og lúta að meintu atferli hennar í starfi. Ágreiningurinn verður því talinn vera nátengdur atvinnu M. Orðalag undanþáguákvæðisins er almennt og vísar til „atvinnu“ án frekari afmörkunar. Að mati nefndarinnar verður ekki talið að orðalagið sé svo óskýrt að það beri að túlka með þeim hætti að það taki einungis til ágreinings við vinnuveitanda eða sjálfstæðs atvinnurekstrar. Þegar litið er til eðlis máls þessa og þess að ummælin varða beinlínis störf M verður að telja að ágreiningurinn falli undir undanþáguákvæðið. Með vísan til framangreinds er það mat nefndarinnar að

réttaraðstoðartryggingin taki ekki til þess ágreinings sem hér er til umfjöllunar og bótaskylda V sé því ekki fyrir hendi.

**Niðurstaða.**

M á ekki rétt til bóta úr málskostnaðartryggingu fjölskyldutryggingar sinnar hjá V.

Reykjavík, 17. febrúar 2026.  
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir